Denný stacionár a pobytové sociálne služby

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 20. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Pri výbere oddeľte druh služby od jej formy. Denný stacionár rieši pomoc počas dochádzky; týždenný alebo celoročný pobyt má iný režim aj dopad na existujúce príspevky.

Denná pomoc a pobyt nie sú rovnaké

Pri výbere sociálnej služby potrebujete poznať presný druh a formu. Denný stacionár je iná organizácia pomoci než týždenná alebo celoročná pobytová služba. Rozdiel ovplyvňuje každodenný režim, dopravu, zmluvu, úhradu aj existujúce peňažné príspevky. Samotný názov budovy alebo voľné lôžko tieto otázky nevyrieši. [1] [2]

Začnite potrebou človeka: potrebuje podporu iba počas dňa, nepretržitú pomoc alebo dočasný pobyt po zmene situácie? Až potom vyberajte konkrétne zariadenie, ktoré má oprávnenie a podmienky na požadovaný druh služby.

Čo ponúka denný stacionár

Podľa aktuálneho § 40 zákona o sociálnych službách je denný stacionár určený osobe odkázanej na pomoc, ak má stupeň odkázanosti najmenej II. Poskytuje pomoc pri odkázanosti, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu a stravovanie; zabezpečuje aj rozvoj pracovných zručností a záujmovú činnosť. Zákon pamätá aj na poradenstvo rodine. [1]

Pýtajte sa na otváracie hodiny, dopravu, podporu pri konkrétnych úkonoch a to, čo sa deje pri chorobe či neprítomnosti. Dochádzka sama o sebe nerieši pomoc ráno, večer a počas dní, keď služba nefunguje.

Pobytové služby majú odlišné podmienky

Jednotlivé druhy zariadení majú vlastný okruh prijímateľov a podmienky odkázanosti. Špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb či zariadenie pre seniorov preto nie sú voľne zameniteľné názvy. Nie každý druh možno poskytovať v každej forme. § 38 ods. 8 všeobecne vylučuje celoročnú pobytovú formu pri domove sociálnych služieb; pri starších zariadeniach však treba zohľadniť prechodné výnimky. [1]

Pred vyplnením žiadosti si nechajte vysvetliť, či daný druh zodpovedá veku, posúdeným potrebám a požadovanej podpore. Podľa § 110l ods. 3 a 4 môže oprávnený starší domov sociálnych služieb pokračovať v celoročnej pobytovej službe a za ustanovených podmienok prijať aj nového človeka na neobsadené miesto. Pri konkrétnom zariadení si preto overte jeho oprávnenie, registrovanú kapacitu a podmienky prijatia; samotný názov „domov sociálnych služieb“ nestačí.

Ako čítať zmluvu a cenu

Vyžiadajte si návrh zmluvy a cenník. Skontrolujte rozsah pomoci, stravovanie, ubytovanie, ďalšie platené činnosti, pravidlá neprítomnosti a ukončenia služby. Pýtajte sa aj na spôsob prijímania sťažností a na človeka, ktorý bude riešiť zmenu potrieb. [1]

Pri porovnávaní cien si označte, čo je v sume zahrnuté. Lacnejší základ bez dopravy či potrebnej podpory môže znamenať iné celkové náklady. Finančnú otázku riešte spolu s obcou alebo krajom podľa príslušnosti služby; nepredpokladajte jednotnú cenu na celom Slovensku.

Dopad na opatrovanie a kompenzácie

Pri ambulantnej službe môže opatrovateľ pokračovať v pomoci po návrate domov. Týždenný alebo celoročný pobyt má na príspevok na opatrovanie odlišný dopad. Celoročná služba môže ovplyvniť aj ďalšie kompenzácie; zákon stanovuje konkrétne výnimky. [2]

Ilustračný príklad: rodina porovnáva denný stacionár a týždenný pobyt. Nestačí porovnať mesačné poplatky. Potrebuje zistiť aj pomoc doma, dopravu a dopad presnej zmluvnej formy na aktuálne rozhodnutia. Úradu práce predloží konkrétny návrh, nie iba názov zariadenia.

Čo pripraviť na prvý rozhovor

Vezmite príslušný posudok, existujúce rozhodnutia a vlastný zoznam potrebnej pomoci. Zaznamenajte schopnosť komunikácie, presunov a ďalšie každodenné potreby tak, aby bolo jasné, čo má služba zabezpečiť. Rozsah dokladov si potvrďte u príslušnej obce, kraja alebo poskytovateľa. [1]

Pred nástupom si odložte potvrdený dátum, zoznam vecí a kontakty. Pri odmietnutí alebo nedostatku kapacity sa pýtajte na ďalší postup a dostupné alternatívy. Bezpečné rozhodnutie stojí na vhodnosti služby pre konkrétneho človeka, nie iba na rýchlosti získania miesta.

Pri návšteve si overte aj praktickú dostupnosť hygieny, jedálne a miestností, ktoré bude človek skutočne používať.

Porovnajte aj čas, ktorý zostáva bez zabezpečenej pomoci

Model na plánovanie: denný stacionár poskytuje človeku službu v pracovné dni od 9.00 do 15.00. Tento vymyslený rozvrh predstavuje 30 hodín dochádzky týždenne; nie je prísľubom otváracích hodín konkrétneho zariadenia. Do osobného plánu treba doplniť cestu, ranné vstávanie, večer, noc aj víkend. Práve tieto úseky sa pri porovnávaní s pobytom často stratia.

Prázdne miesta v pláne starostlivosti

Úsek dňa	Čo musí mať konkrétnu odpoveď
Pred odchodom	Kto pomôže s hygienou, oblečením a nástupom do dopravy?
Dochádzka a návrat	Kto zabezpečí vozidlo, sprievod a odovzdanie medzi rodinou a službou?
Po skončení programu	Je doma reálne dostupná pomoc pri potrebných úkonoch?
Choroba alebo zatvorenie	Kto zastúpi obvyklý rozvrh, keď dochádzka nie je možná?

Ku každej alternatíve pripočítajte len vlastné skutočné položky: úhradu služby, stravu podľa zmluvy, dopravu a prípadnú doplnkovú pomoc. Dve ponuky sa nedajú zodpovedne porovnať len podľa jedného čísla „mesačne“, ak jedna obsahuje dopravu a druhá nie.

Overený zákonný rámec je v § 40 zákona o sociálnych službách: denný stacionár je určený pri odkázanosti najmenej II. stupňa. Návrh zmluvy však musí vysvetliť konkrétny rozsah, nie iba zopakovať zákonný názov služby. Ak už rodina poberá príspevok na opatrovanie, následne preveruje presnú formu zvoleného riešenia podľa § 40 zákona o kompenzáciách. Týždenný pobyt nemožno premenovať na dennú dochádzku len preto, že je pre rodinu výhodnejší.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 40stacionár najmenej II; rozsah činností; § 38a prechodné ustanovenia starších DSS; zmluva a úhrada.

[2] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 40ambulantnáforma a pomoc po návrate; vylúčenie týždenného/celoročného pobytu s výnimkami.

[3] MPSVR SR: Príspevok na pomoc pri odkázanosti, pravidlá a prechodné obdobie od 1. januára 2027

[4] Zákon č. 406/2025 Z. z. – časová verzia účinná od 1. januára 2027

[5] Zákon č. 447/2008 Z. z. – znenie účinné od 31. decembra 2026, prechodné § 67y

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.